

Princip for omsorg

Omsorgsplanen omfatter børn og ansatte ved Gårslev skole, SFO1 og SFO2

Vision:

Alvorlige hændelser håndteres med omsorgsfulde handlinger.

Værdien af en omsorgsplan:

Planen skal sikre, at der bliver foretaget bevidste, afklarede handlinger i en akut krisesituation og, at der bliver ydet omsorg når det er påkrævet.

Eksempelvis kan nævnes:

Skilsmisse.

Dødsfald blandt elever og personale eller nærmest pårørende.

Alvorlig sygdom blandt elever, personale eller nærmeste pårørende.

Ulykker, personlig krise og vold.

Mål:

Målet er, at ansatte udgør et netværk der kan yde gensidig støtte, og kan håndtere at yde omsorg for børn og deres nærmeste.

Det betyder at:

Enhver ansat er ansvarlig for at der handles, men kontaktlærere og ledere vil altid være centrale personer i håndteringen af indsatsen. En god huskeregel er, at når man bliver bekendt med et problem, skal der orienteres opad og til siderne. Dvs. til leder og kolleger. Sørg for aftaler om, hvad der skal fortælles videre.

Ikke alle der bliver ramt af svære pludselige hændelser, har brug for psykologhjælp. I mange tilfælde kan vi hjælpe hinanden, hvis vi husker at lytte, forstå idet samtalen tages alvorligt og husker, at små problemer for nogen kan være store problemer for andre. Men en hændelse kan gribe så voldsomt ind i vores liv, at det at tale med en psykolog kan være et godt og nødvendigt supplement, til den hjælp vi giver hinanden. Det er vigtigt at skabe forståelse for, at det er legalt at få sådan en hjælp!

Nedenstående råd er tænkt som støtte i forbindelse med den hjælp, vi kan give hinanden.

- At lade som ingenting når et menneske oplever sorg eller trænger til omsorg, er det *værste du kan gøre. Et lille klem eller nik kan være det du behøver at gøre.*
- *At støtte et menneske i sorg kræver ikke, at du er overmenneske blot, at du er medmenneske.*
- *Åbenhed omkring det skete er, uanset hvor trist og traumatisk det er, en god støtte for barnet og den voksne.*
- *Brug hinanden til at få råd og hjælp til at kunne hjælpe et menneske i sorg/krise.*
- *Brug hinanden til at lufte frustrationer, tanker og følelser mm*
- *Mange praktiske gøremål kan blive uoverskuelige for et menneske i sorg/krise, så oftest vil det være rart med en hjælpende hånd i forbindelse med indkøb og andre daglige ting.*
- *Det er vigtigt at undgå fantasier. Informér kun om fakta!*

- Der indkaldes til fælles information for voksne hvor lederen orienterer. Det er vigtigt, at alle får informationen.
- Elever informeres af lederen ved en fælles samling
- Kontaktlæreren bør have mulighed for at være sammen med det berørte hold resten af dagen.
- Det sikres at eleverne ikke kommer hjem til et tomt hus
- Øvrige hold informeres af lærere
- Flaget sættes på halv
- Lederen udarbejder brev til hjemmene i det berørte hold.
- Den afdødes hjem kontaktes vedrørende begravelsen. Ønskes der deltagelse af elever, skal det ske under ledsagelse af voksne. Lærere og pædagoger deltager efter ønske.
- Der markeres på holdet efter behov med f.eks. blomster, tom plads, lys, brev/tegninger til forældre.
- Personalet er opmærksom på børns og kollegers reaktion. Kontaktlæreren er central i evt. indsats overfor børnene.
- Der arbejdes med sorgmateriale.

Ad 3.

- Lederen indkalder hurtigt til fælles information for voksne. Det sikres at alle orienteres. Afdøde mindes ved morgensamling.
- Evt. kan kontaktlæreren være sammen med et berørt hold resten af dagen.
- Flaget sættes på halv
- Der sendes blomster til de efterladte
- Lederen udarbejder information til hjemmene
- Personalet skal have mulighed for at deltage i begravelsen
- Lederen undersøger basis for elevers deltagelse i begravelsen
- Lederen påser at der udarbejdes en nekrolog
- I den efterfølgende tid skal ansatte være ekstra opmærksomme på behovet for omsorg både blandt voksne og elever.

Ad 4.

- Lederen informerer kolleger.
- De berørte hold informeres.
- Kolleger er opmærksomme på behov for omsorg overfor den berørte.

Livstruende sygdom

1. Elev

2. Elevs forældre
3. Medarbejder
4. Medarbejders familie

Ad 1.

- Kontaktlæreren kontakter hjemmet, så man får korrekt information og et samarbejde kan aftales.
- Der holdes tæt kontakt til hjemmet, så man løbende er orienteret.
- Holdets team, fritidsordninger og elever orienteres.
- Hjemmene orienteres evt. skriftligt. Holdet holdes underrettet om forløbet.
- Når eleven er på holdet, skal vedkommende mest muligt behandles som før sygdommen.
- Det er en god ide at lade eleven fortælle om sygdommen og svare på spørgsmål.

Ad 2.

- Kontaktlæreren kontakter hjemmet for at få korrekt information.
- Holdet, fritidsordninger og teamet holdes løbende orienteret.
- Kontaktlæreren og team er opmærksomme på elevens reaktioner med henblik på en evt. indsats.

Ad 3.

- Lederen informerer ansatte hurtigst muligt.
- Berørte hold orienteres.
- Ved ændringer i sygdommen gives information til personalet.
- Der holdes jævnligt kontakt til den syge.

Ad 4.

- Ved medarbejders fravær noteres årsag på fraværssedlen.
- Kolleger er opmærksomme på at vise hensyn, yde hjælp, spørge og lytte.

Personlige kriser

Kan karakteriseres som alt, der bringer en person ud af balance. For den ramte er det vigtigt at blive set, hørt og forstået.

Det kan være:

Psykiske problemer, problemer på arbejdspladsen, misbrug, skilsmisse, vold, alvorlig sygdom

Ved mistanke har enhver pligt til at rette henvendelse til en leder evt. tillidsmanden, men henblik på at hjælpe vedkommende både i den øjeblikkelige situation og med at komme ud af misbruget.

I forbindelse med enhver form for vold overfor personale fysisk såvel som psykisk) eller trussel herom, inddrages ledelsen øjeblikkeligt.

Hjælp til børn og øjeblikkelig indsats kan altid hentes hos PPR/skolepsykologerne. Krisehjælp i forbindelse med ulykker kan rekvireres gennem Falck. Egen læge kan henvise

De fire sorgfaser:

Disse fire faser gennemleves ofte i krisesituationer (men rækkefølgen er tilfældig).

1. Erkendelsesfasen

De efterladte skal erkende, at tabet er en realitet. Mange har behov for gentagne gange at fortælle om tabet/krisen. Det er vigtigt at være en interesseret, aktiv lytter.

2. Sorgens følelser

En periode med store følelsesudbrud, som hjælper med at læge sårene. Udbruddene kan veksle mellem fortvivlelse, angst, ensomhed, skyld, skam, vrede og svigt.

En vigtig del af sorgarbejdet kan være gråden. Den virker ofte både fysisk og psykisk lægende.

Brevskrivning kan være en god terapi.

3. Tilegnelse af nye færdigheder

Det gælder både i kontakten med andre mennesker og praktiske opgaver, som man ikke før har udført. Man skal ofte lære at bede om hjælp og kunne klare afslag.

4. Fremtiden

Det kaldes det endelige farvel. Efter en længere periode er sorgen bearbejdet, men minderne bevaret. Mange får et nyt og mere intenst liv. Tabet vil altid påvirke den enkelte.

At opleve sorg/krise og at være med til at hjælpe andre til at få bearbejdet en tragisk hændelse er hårdt og kan kræve et stort træk på de personlige ressourcer, men kan også give noget tilbage. Den du hjælper vil altid opleve, at *delt smerte er halv smerte*.

**Husk altid når der informeres, at sorgplanen gælder for skole, SFO1 og SFO2
Husk også at give og modtage råd og støtte i dit lærerteam, lederteam eller din kollegiale nærkreds.**

Dødsfald

1. En elev mister nær familie
2. En elev dør
3. En medarbejder dør
4. Dødsfald blandt personalets nærmeste

Ad 1.

- Kontaktlæreren tager kontakt til elevens hjem, for at få konkret information om, hvad der er sket.
- Kontaktlæreren informerer holdet og voksenkredsen.
- Lederen kan inddrages i information "fra kontoret"
- Kontaktlæreren tager jævnlige samtaler med eleven og hjemmet
- Holdets lærere/pædagoger kan deltage i begravelsen efter aftale med hjemmet
- Der arbejdes med sorgmateriale

Ad 2.

- Konkret information indhentes af leder/kontaktlærer

Gårslev skole, Gårslev Østergade 3, 7080 Børkop, Tlf. 76814300
www.gaarslevskole.dk, e-mail: gaarslevskole@vejle.dk

til psykologhjælp. Ofte kan en faglig forening skaffe krise-/psykologhjælp til sine medlemmer.

Litteratur der kan anbefales:

Diverse publikationer fra Kræftens bekæmpelse, også andet om kræftsygdomme.
Marianne Davidsen-Nielsen og Nini Leick "Den nødvendige smerte"

Inspiration til nærværende er hentet i tilsvarende materiale fra Skjoldborgvejens skole, Fredericia.

At være ansvarlig er også at melde fra, hvis man i erkendelsen af problemerne og egne begrænsninger ikke kan se, hvordan man kan støtte et menneske i sorg/krise. Men husk at hjælpe med det videre forløb før du melder fra!

Evaluering:

Dette princip er gældende på ubestemt tid og revideres ikke med fastsatte mellemrum. Ønskes princippet ændret kontaktes formanden. Princippet findes på Skoleporten

Senest revideret den 12. december 2013

Malene S. Nielsen

Skolebestyrelsesformand
Malene Sølvblad Nielsen

Jan Poulsen

Skoleleder
Jan Poulsen

Bilag:

- De fire sorgfaser, dødsfald, livstruende sygdom og livskriser